

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS VIETOVĖS „BALTIJOS ŠVENTOSIOS UPĖ“ (LTKRE0006) APSAUGOS ĮVERTINIMO ATASKAITA

2021 m. gruodžio d.
Vilnius

1. Bendra Vietovės ar jos dalies apžvalga ir teisinis statusas.

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkanti vietovė „Baltijos Šventosios upė“ (toliau – Vietovė) yra Šiaurvakarinėje Lietuvos dalyje, Klaipėdos apskrities, Palangos miesto savivaldybės ir Kretingos rajono savivaldybės, Dabrėnų seniūnijos, Kalgraužių ir Laukžemės kaimų teritorijoje). Vietovės ribos sutampa su Šventosios upe ir didžiojoje dalyje su jos pakrantės apsaugos juosta nuo ištakų iš dirbtinai patvenkto Laukžemės tvenkinio iki Šventosios gyvenvietėje esančio žemupio. Teritorijos plotas – 27,14 ha.

2. Vietovės ar jos dalies biologinės ypatybės, natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugos ir tvarkymo reikalavimai.

Vietovėje aptinkamos dvi EB svarbos saugomos rūšys, įrašytos į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos II priedą: mažoji nėgė (*Lampetra planeri*) (22,17 ha), ovalioji geldutė (*Unio crassus*) (22,17 ha). Šių rūšių buveinių apsaugos ir tvarkymo reikalavimai nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 patvirtintų Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų I priedo 43 ir 63 punktuose.

3. Vietovės ar jos dalies žemės ir gamtos išteklių nuosavybė ir naudojimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 4 straipsniu Šventosios upė, kaip paviršinis vandens telkinys, priskiriama valstybinės reikšmės vidaus vandenims ir išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei. Upė neintensyviai naudojama rekreacijos tikslais. Didžioji Vietovėje su Šventosios upe besiribojančios sausumos dalis yra valstybės ar privačios nuosavybės teise valdomi miškų ūkio paskirties žemės sklypai, ženkliai mažesnius plotus užima pievos ir kitos paskirties žemė. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 patvirtintu „Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu“ šie plotai išskirti kaip paviršinio vandens telkinio apsaugos juostos ir ūkinei ar kitai veiklai praktiškai nenaudojami.

Visame EB svarbos rūšių buveinių užimamame plote galioja specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Žemupyje Šventosios upė teka per Šventosios gyvenvietę, kuri yra kurortinės vietovės Palangos dalis. Ši vietovė yra numatyta intensyviai rekreacijai. Kiek aukščiau Šventosios

gyvenvietės išilgai upės yra įkurta sodininkų bendrija su gana tankiu individualių namų užstatymu. Didesnė Vietovės dalis yra miškingoje teritorijoje, kur urbanizacija yra labai ekstensyvi.

Su Vietove ribojasi prie pat Palangos plytinti Pajūrio pelkė, Palangos savivaldybės ornitologinis draustinis „Būtingės paukščių pelkė“.

4. Faktinės ir potencialios grėsmės EB svarbos rūšims ir natūralioms buveinėms.

Natūralios ir dirbtinės patvankos; vandens lygio svyravimai; vandens tarša; upės vagos tvarkymo darbai, upės pakrančių pokyčiai; vandens turizmas, rekreacija; invazinės rūšys; žvejyba.

5. Vietovėje ar jos dalyje taikomų teisės aktų, teritorijų planavimo dokumentų, ūkinės veiklos planų ir projektų bei sutarčių nuostatos, kurios sumažina ar pašalina grėsmes.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, kurio VI skyriaus 3 skirsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos miško žemėje ir 6–8 skirsnių 98–100 straipsniuose nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos paviršiniuose vandens telkiniuose, jų apsaugos zonose ir apsaugos juostose. Šiuose straipsniuose nurodyti draudimai užtikrina visų Vietovėje aptinkamų EB svarbos rūšių buveinių apsaugą.

Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, kurio 3 straipsnio 1 dalies 3 punktą bei 11 straipsnio 8 dalis reglamentuoja, kad bet kokie projektai dėl planuojamos ūkinės veiklos būtų įvertinti Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo nustatyta tvarka, įvertinant ar numatoma veikla gali daryti reikšmingą poveikį „Natura 2000“ teritorijoje saugomoms gamtinėms vertybėms.

Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. T2-317 patvirtintame Palangos miesto bendrajame plane išilgai Šventosios upės pažymėtas gamtinis karkasas (migracijos koridorius). Per Šventosios gyvenvietę tekančios Šventosios upės žemupio pakrantėse dominuoja suplanuoti intensyvūs ir ekstensyvūs želdynai, kurie dalinai amortizuoja antropogeninį poveikį upei.

Kretingos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 13 d. sprendimu Nr. T2-178 sprendinių konkretizavime „Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga“ nurodyta, kad Vietovė yra nacionalinės bei regioninės svarbos migracinis koridorius, kuris yra gamtinio karkaso dalis. Tai atitinka Saugomų teritorijų įstatymo 22 straipsnio 4 dalį, kurioje pabrėžiama, kad biologinės įvairovės apsaugai gamtinio karkaso teritorijose gali būti išskiriamas ekologinis tinklas, jungiantis didžiausią bioekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijos koridorius. Išskiriant gamtinį karkasą, atsižvelgiama į būtinybę užtikrinti „Natura 2000“ tinklo ekologinį vientisumą, sukuriant ar išsaugant kraštovaizdžio elementus, kurie būtų svarbūs laukinei faunai ir florai. Kretingos rajono bendrajame plane numatyta, kad Vietovė yra migracijos koridorius, išilgai kurio turi būti išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis.

Upės artimoje aplinkoje esančiose sodybose galimą taršą minimizuoja Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 patvirtintas nuotekų tvarkymo reglamentas.

6. Rekomendacija dėl BAST statuso suteikimo.

Atsižvelgdami į tai, kad Vietovė yra svarbi EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių bei jų buveinių apsaugai ir įvertinę, kad šių gamtinių vertybių apsaugą užtikrina vietovėje taikomų teisės aktų nuostatos bei su Vietove susijusių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, rekomenduojame patvirtinti buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus

atitinkančios vietovės „Baltijos Šventosios upė“ (kodas – LTKRE0006) ribas ir šioje Vietovėje nustatyti buveinių apsaugai svarbią teritoriją, nes ji pasižymi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 241 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytomis sąlygomis.

PRIDEDAMA. Siūlomo tvirtinti BAST ribų žemėlapis (nuoroda parsisiųsti – https://vitcvstt.sharepoint.com/:f:/s/VSTTviesaduomenuprieiga/EuRGsOeSN6NArCq_BazeERUBZ-Jbo-cy54JMpWml2PzKMg?e=ae9i6Z).

Direktorius

Albertas Stanislovaitis

Kęstutis Katilius, 8 659 47298, el. p. kestutis.katilius@vstt.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS VIETOVĖS „BALTIJOS ŠVENTOSIOS UPĖ“ (LTKRE0006) APSAUGOS ĮVERTINIMO ATASKAITA
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-12-29 Nr. B2-103
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ALBERTAS STANISLOVAITIS, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-29 16:24:55
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-12-29 16:25:28
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-01-09 - 2022-01-08
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	VSTT RAŠTINĖ
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-29 16:45:35
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2022-01-17 17:06:39
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-01-17 atspausdino VSTT RAŠTINĖ
Paieškos nuoroda	